

MEHMET PAŞA ORTAOKULU
KAYNAŞTIRMA YOLUYLA EĞİTİM UYGULAMALARINDA
ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

(02/9/2008 tarihli ve 3601 sayılı Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları konulu
2008/60 numaralı Genelgenin ekidir.)

Kaynaştırma yoluyla eğitim; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamasıdır. Bu uygulamalar kapsamında özel eğitime ihtiyacı olan bireyler; kaynaştırma yoluyla eğitimlerini, yetersizliği olmayan **akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı** sürdürebilecekleri gibi özel eğitim sınıflarında **yarı zamanlı** olarak da sürdürebilirler. **Yarı zamanlı kaynaştırma uygulamaları,** öğrencilerin bazı derslere yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta ya da ders dışı etkinliklere birlikte katılmaları yoluyla yapılmaktadır.

Öğretim yöntem ve teknikleri açısından genel ve özel eğitim birbirine benzemekle birlikte, kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin yetersizlik türü, eğitim performansı ve ihtiyacına göre; araç-gereç, eğitim materyalleri, öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirmeye ilgili konularda düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin; akademik performansı öğretim amaçları, yararlanacakları özel eğitim ve destek eğitim hizmetlerinin türü ve süresi, eğitim programına ilişkin uyarlamalar ile değerlendirme süreci belirlenerek “**Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP)**” hazırlanmalıdır. Hazırlanan BEP doğrultusunda öğrenme ortamlarının düzenlenmesi, öğretim yöntem ve tekniklerinin uyarlanması, problem davranışların ortaya çıkmadan önlenmesi bu bireylerde öğrenmenin etkili ve kalıcı olmasını sağlayacaktır.

Aşağıda özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin kaynaştırma yoluyla eğitimleri ile ilgili yetersizliklerinin türüne göre öneriler yer almaktadır.

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Olan Öğrenciler İçin;

- Öğrencinizi duvar tarafında olacak şekilde ön sıraya oturtun.
- Öğrencinin sınıf içinde yakınında oturan öğrencilerin, öğrenciye uygun model olabilecek kişiler olmasına dikkat edin.
- Daha önce işlenen konuları sık sık tekrar edin.
- El yazısını geliştirici çalışmalar yapın.
- Öğrencinin tuttuğu ders notlarını kendi notlarınızdan ya da arkadaşının defterinden kontrol etmesine imkân tanıyın, gerekirse dersi ses kayıt cihazı ile kaydetmesine fırsat verin.
- Ödevlerini hazırlarken bilgisayar ve internet kullanmasına izin verin.
- Öğrencinin sınıf içinde belli zamanlarda hareket etmesini sağlayacak görevler verin. (Örnek: kalem açma, tahtayı silme)
- Sınıf ortamında öğrencin dikkatini dağıtacak olan materyalleri sınıfın arka tarafına alın.
- Sınıf içinde bireysel, grup çalışması ve bireysel ödüllendirmeler için köşeler oluşturun.
- Yazı yazma problemi olan veya testte başarısız olan öğrencileri sözlü sınav ile değerlendirin.
- Metni okuma ile ilgili stratejiler geliştirin. (Örnek: metni okurken önemli bölümlerini renkli kalemle işaretleme)

- Sınıf kurallarını belirleyin, bu kuralları tek tek öğretin ve kuralların yazılı/görsel olarak yer aldığı bir pano hazırlayın.
- Öğrencinin dürtüsellliğini önlemek amacıyla 3D (Dur, Düşün, Davran) tekniğini kullanmasını sağlayın.
- Okul ve aile iş birliğinin sağlamak ve öğrencin düzenli izlenmesi amacıyla günlük ve haftalık davranış bildirim kartları hazırlayın.
- Sınava hazırlanma becerileri öğretin. (işlenen konuların sınav öncesi özetini yapma ve öncelikli konuları belirleme)
- Ders sırasında öğrencinin dikkatinin artması için sözel uyarılar verin ya da fiziksel etkinlikler planlayın.
- Verdiğiniz yönergenin öğrenci tarafından anlaşılıp anlamadığı belirlemek için gerekirse yönergeyi tekrar etmesini isteyin.
- Öğrencinin dağınıklığını önlemek amacıyla bölümlere ayrılmış tek ödev defteri kullanmasını sağlayın.
- Ödevleri daha kolay yapılabilir parçalara ayırın her bir parçayı tamamladığında ödüllendirin,
- Sizin yardımınıza ihtiyacı olduğunda bunu belirten bir işaret seçin. (Örnek: beyaz bir kâğıdı havaya kaldırması, elini havaya kaldırması vb.)
- Öğrencinin ödevlerini yapıp yapmadığını her gün kontrol edin ve geri bildirimler verin.
- Akranlarının sosyal kabulünü sağlamak amacıyla öğrencinize özel sorumluluklar verin.
- Teneffüslerde öğrencinin birlikte oynayıp dolaşabileceği arkadaşlar görevlendirin.
- Sınıf içi etkinlikleri öğrencinin başarabileceği şekilde düzenleyin.
- Öğrencinin grup çalışmalarına katılımını destekleyin.
- Öğrencin uygun olmayan davranışını önlemek için yapmakta olduğu davranış yerine istenilen davranışa yönelik yönerge verin. (Örnek: Sürekli kalem çeviren öğrencinize kalemi çevirme demek yerine “Defterini aç.“ denmesi gibi.)
- Sınıf içinde öğrencinizin hareketliliğini kontrol altına tutmaya yönelik belli aralıklarla tüm sınıfın katılacağı gevşeme ve esneme egzersizleri yapın.
- Sınavlarda dikkatinin dağılmaması için daha kısa sorulu ve cevaplı sorular sorun.
- Sınavlarda küçük molalar ve ek zaman verin.
- Öğrencinizi kendi içinde gösterdiği gelişme ile değerlendirin ve öğrencinizin yapamadıklarına değil yapabildiklerine yoğunlaşın.
- Öğrencinizin başarılarını anında ödüllendirin.
- Öğrencinin okula uyumda yaşadığı güçlüklerin üstesinden gelmesi için okul rehber öğretmeni ve aile ile iş birliği yaparak alınacak önlemleri belirleyin.